

tegen vier uur eindelijk kwam er redding opdagen.

Een paar heeren met een gewezen zeeman, D. J. Bergers, traden in het bosch, gewapend met ladder, touw en snoeiemes, waarmede een kraaienleven gered moest worden.

Honderden menschen hadden zich voor het hek verzameld en ik weet niet, wie er op dat oogenblik nieuwsgieriger geweest zullen zijn, de vele toeschouwers beneden of de nog talrijker toeschouwers in de hoge toppen, die trouwens een kabaal maakten, of hun 't grootste onrecht aangedaan werd.

De berooide boom, die, evenals de andere Muiderbosch-exemplaren, alleen zeer hoog takken maakt, leverde inderdaad een lastige klim, doch Bergers was er de man niet naar, om zich zoo gauw uit 't veld te laten slaan en ving onverwijd met het gevaarvol werkje aan.

Blootshoofds, met een touw om de lendenen, beklom hij den ladder, slingerde het vrije eind om

de eerste tak, klauterde er behendig langs omhoog en hield zich daar staande. Het doel was de kraai met tak en al naar beneden te halen, hetzij door met het lange snoeiwerktuig te kappen of door met een slinger de tak af te scheuren, hetgeen dan ook onder een luid bravo! na verscheidene lastige manœuvres gebeurde.

Zodoende maakte het arme dier nog even een tuimel van circa 40 voet als toegift op zijn lijden, doch het doel heiligt toch wel eens de middelen en het geldt hier dan ook in de eerste plaats al een zeer nobel doel.

's Avonds vernam ik van een agent, bij wien de kraai op het bureau gebracht werd — zeker wegens poging tot zelfmoord — dat de vleugel gebroken was, maar het beest met graagte het hem voorgedzette voedsel gebruikt had en zijn bestemming denkelijk Artis zou zijn, waar men zou trachten het begonnen reddingswerk door verpleging te voltooien.

Amsterdam, Maart.

M. A. KOEKKOEK.

Een bezoek aan de vogelwereld der Ankeveensche Plassen.

Het was de eerste Pinksterdag van verleden jaar. Het kleine Muiderstation stond stampvol van menschen, die met het prachtige voorjaarsweer hun dagelijksch werk aan kant hadden gezet, om een dag of wat van het natuurschoon te genieten. Onder die gelukkigen behoorden ook wij met ons tweeën, een mijner vrienden en ik. Voorzien van 2 retours 3e Bussum, stapten we in den trein en verzochten den conducteur, die de kaartjes kwam knippen, aan den Keverdijkschen weg te stoppen (hetgeen op verzoek van de reizigers gebeurt).

Ons voornemen was een kijkje te gaan nemen in den vogelwereld van de moeraslanden, gelegen tusschen 's Graveland en genoemden weg.

Nu was mijn reisgenoot de gelukkige bezitter van een 12 × dichterbij brengende Triëder-binocle, een prachtig instrument voor vogelliefhebbers. Met behulp van dit toestel kan men op een 500 M. afstand, ik zou bijna zeggen, de veertjes tellen van een daar neergestreken vogel. Vroeger namen we op onze tochten verrekijkers mee, waarmede men wel 5 minuten noodig had om een stilzittenden vogel in het veld voor oogen te krijgen.

Dat bezwaar vervalt met die nieuwe prismatische instrumenten geheel en zeer gemakkelijk is het zelfs, de dieren in de vlucht te volgen.

Doch laat me niet te lang spreken over de uitstekende hoedanigheden van de Triëder-binocle, maar liever vertellen van wat we dien dag op onze wandeling tegenkwamen.

We hadden van iemand, die in de streken van Ankeveen goed bekend was, de raad meegekregen om uit te zien naar Roerdompen (*Ardea stellaris*) en Woudaapjes (*A. minuta*) want die moesten zich in een van de eerste plassen ophouden. Om die plassen te bereiken, moesten we eerst een eind wandelen langs den rechteroever van de Vecht. Links van ons pad, zoover we zien konden, weilanden met ontelbare kieviten, wier klagend geschreeuw vreemd samenklonk met het nooit ophoudende: kerre kerre kiet... van die bekende moerasvogeltjes, die zich rechts van ons tusschen de reeds hoog opgegroeide rietstengels verscholen hadden. Dus kleine karekieten en kieviten. Veel meer afwisseling biedt dat eerste deel van de wandeling ook niet aan.

Het kwam er nu dan op aan, het juiste hek te vinden, waar we het weiland in moesten, om aan ons eerste poeltje te komen.

Mijn tochtgenoot, die de wandeling voor de tweede keer maakte, wist zich gelukkig nog te herinneren, waar hij de vorige keer links afgeslagen was, zoodat we vrij gauw het Roerdompenmeertje bereikten.

Twee Meerkoeten (*Fulica atra*) zwommen er heel rustig in rond en dachten er ook niet over weg te vliegen of zich bij onze nadering in het riet te verschuilen, zoodat ze zich zeer gemakkelijk lieten bekijken.

Zoo'n koet is toch eigenlijk een belachelijke vogel met dat witte schild op de kop. Hij trekt dadelijk de aandacht door de eentonig blauwzwarte kleur

van het geheele lichaam, zoowel van vleugels en romp als van kop en hals. Daardoor steekt dan ook de witte snavel, die zijne voortzetting vindt in een vleezige spatelvormige kopplaat, vreemd af tegen het overige deel van het lichaam. Het meest opmerkelijke is echter de vorm der teenen, welke omzoomd zijn door breede gelobde vliezen, die dienst moeten doen als zwemvlies.

De twee, die in dit meertje rondzwommen, hadden hoogstwaarschijnlijk hun nest hier in het riet gebouwd en daar we het wijfje niet wilden beletten naar hare eieren terug te keeren, lieten we het koetenpaar met rust, om een ander deel van het poeltje in oogenschouw te nemen.

Wat betreft de Roerdomp en het Woudaapje bleek het al spoedig, dat onze voorgangers gelukkiger waren geweest, want het mocht ons niet gelukken een van beiden te ontdekken. Geen wonder ook, eigenlijk, want het zijn een paar zeer schuwe nacht-vogels, die zich overdag bijna nooit vertoonen en de Roerdomp geeft alleen 's nachts zijne aanwezigheid te kennen door zijn akelig geloei, hetwelk de vogel voortbrengt, met den snavel in het water.

Het meertje was echter mooi genoeg, zoodat we niet teleurgesteld behoefden te zijn over het niet te zien krijgen van de beide reigersoorten.

Karekieten hadden er natuurlijk weer het hoogste woord, doch hun eentonig gezang werd hier nu en dan eens afgewisseld door het aardige lied van een Rietzangertje (*Calamoherpe phragmitis*).

Nu is het wel merkwaardig, dat er zich in dit poeltje niet alleen rietvogels ophouden, want het is gelegen in de onmiddellijke nabijheid van bosch en heidegronden, zoodat we ons niet behoefden te verwonderen, twee koekoeken (*Cuculus canorus*) uit het riet te zien opvliegen, die zeker verschrikt door het hooren van menschenstemmen hun schuilplaats verlieten, om ijlings de vlucht te nemen naar een verderop staand boompje, doch ze waren nog niet zoover weg, of met behulp van de binocle konden we mannetje en wijfje nog duidelijk waarnemen.

Wat heeft zoo'n koekkoek wat vederkleed betreft toch veel overeenkomst met een sperwer. Geen wonder dan ook, dat velen gelooven, dat de laatste 's zomers in een koekkoek verandert, doch al mogen ze dan ook oppervlakkig veel gelijkenis vertoonen, ieder, die ze beide wel eens wat nauwkeuriger bekeken heeft, of ze van nabij heeft kunnen waarnemen, ziet toch dadelijk, dat de sperwer met zijn krommen snavel en de koekkoek met zijn klimpooten tot geheel verschillende orden behooren. Ik geloof ook niet, dat een sperwer tevreden zou zijn met de langharige rupsen, die tot voedsel van de koekkoek strekken, en natuurlijk zou het de eer van No. 1 te na wezen, hare eieren in de nestjes van andere

vogeltjes te leggen, om ze door deze te laten uitbroeden.

We verlieten het eerste poeltje met zijn omgeving met het voornemen nu een kijkje te gaan nemen bij de kapmeeuwen (*Larus ridibundus*), die in de Ankeveense plassen in koloniën broeden.

Om er te komen moesten we een eind langs dicht struikgewas loopen, alwaar het natuurlijk ook weer niet aan de noodige gevleugelde bewoners ontbrak.

Het waren voornamelijk spotvogeltjes (*Phylloperneuste hypolais*), Winterkoninkjes (*Troglodytes europaeus*) en Tjiftjaffen (*Ph. rufa*), die hier om het hardst hun lenteliedje zongen.

Op eens werd onze aandacht getrokken door een vreemdsoortig rrrrrrr.... We begrepen spoedig, dat we hier met niet anders te doen konden hebben dan met den Nachtegaalrietzanger (*Calamoherpe luscinioides*).

Om hem te zien te krijgen, kropen we het boschje door, doch in tegengestelde richting als van waar het geluid scheen te komen. Het duurde niet lang of daar zagen we de „Snor“ in den top van een eikestruikje zitten. We schenen nog niet opgemerkt te zijn, het vogeltje ging ten minste voort met snorren.

Eene duidelijke beschrijving van den Nachtegaalrietzanger te geven, lijkt me nogal moeielijk toe om de eenvoudige reden, dat de Calamoherpesoorten allemaal zoo verbazend veel op elkaar gelijken, zoodat het eigenlijk wel een vereischte is, de verschillende soorten naast elkaar te zien, om uit te maken met welke type men te doen heeft. In ons geval was er natuurlijk geen twijfel mogelijk, omdat geen andere rietzanger op zoo'n eigenaardige manier zijn aanwezigheid te kennen geeft. We waren dan ook recht verheugd over onze ontmoeting, te meer daar de Snor slechts tot enkele plaatsen beperkt is. We poogden nog dichterbij te komen, maar door het kraken van de takken bemerkte de vogel, dat er onraad in de buurt was en koos het hazenpad.

We verlieten dus het boschje met zijn bewoners en vervolgden den weg naar het meeuwenmeer, dat achter gindsche boomen gelegen was.

Reeds van verre hoorden we het krijschen van de vele vogels, die er hunne nesten opgeslagen hadden.

Boven het meer zweefde een Bruine Kiekendief (*Circus rufus*), die zeker dit moeras tot zijn jachtterrein uitgekozen had, om eieren uit de nesten te stelen.

Doch een meeuw is een moedige vogel, die niet licht deze dieverij ongewroken zal laten. Als het noodig is, vallen ze den eierendief gezamenlijk aan en weten zodoende den brutalen indringer wel op de vlucht te jagen. Dat die meeuwen elkaar tegen elk onheil beschermen, ondervonden ook wij, want

nauwelijks hadden ze ons in de gaten, of een twintigtal vervulde de lucht boven ons met een allernaamzaamst geschreeuw. Enkele poogden zelfs nu en dan een aanval op het hoofd van de twee vreemdelingen, die toch heusch geen kwade bedoelingen hadden. Doch een vogel beschouwt nu eenmaal den mensch als zijn natuurlijken vijand.

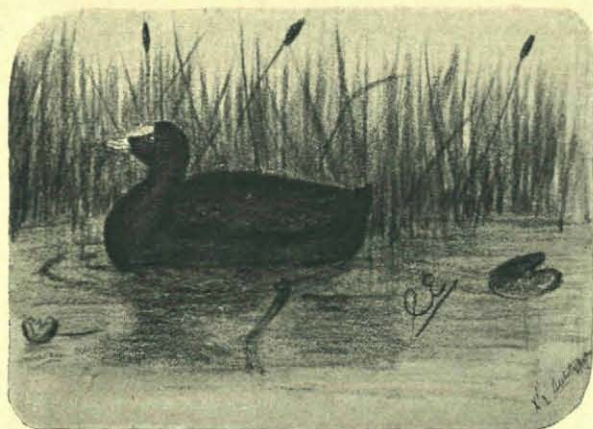
De wijfjesmeeuwen deden voor het grootste deel het verstandigst door bij hunne eieren te blijven. De meeste nesten waren reeds bezet en in enkele, waar geen vogel op zat te broeden, konden we duidelijk de 2 tot 3 bruinevlekte grijsachtig olijfgroene eieren zien liggen.

Na volop genoten te hebben van dit stukje natuur, sloegen we een weiland in, dat op 's Graveland aanliep.

Bij het overklommen van een hek, dat blijkbaar niet al te sterk meer was, brak mijn reisgenoot een van de bovenste planken, waardoor ook de ondergelegene geen weerstand meer boden, zoodat het geheel met een verbazend gekraak in elkaar stortte en twee Roode Reigers (*Ardea purpurea*) en drie Lepelaars (*Platalea leucorodia*), opgeschrikt door het ongewone lawaai, uit het riet opvlogen, dat in het water links van het grasland groeide, om te maken, dat ze zoo gauw mogelijk weer aan hunne broedplaatsen in het Naardermeer kwamen.

„Zoo moet je maar doen als je met alle geweld de vogels weg wilt jagen. Gelukkig heeft dat troepje Futen, dat daar verderop zwemt ons nog niet opgemerkt. We moesten eens trachten wat naderbij te komen, om ze zodoende wat beter te kunnen bekijken.”

Langs den grond kruipende gelukte het ons ze op een 20 pas te naderen. Toen konden we ons,

Meerkoet.

zonder gevaar van gezien te worden, achter een hoop planken verschuiven en waren dicht genoeg bij om het 6-tal, dat daar rond zwom, goed op te nemen.

„Maar kijk eens wat heeft die meest rechtsche op zijn rug?”

Een tooneeltje waar ik reeds lang op gevestigd had vertoonde zich voor onze oogen.

Daar zwom nl. een moederfuut met 4 kleintjes op den rug door het water. Wat een alleraardigst

Fuut met jongen.

gezicht die 4 witachtige zwart gestreepte monstertjes als op een schuit zittende door het water te zien varen.

„Pas op nu, dat je je niet laat zien, want dan duikt mama met jong en al onder. Kijk ze komt dezen kant uitzwemmen. Wat moet dat 4-tal nog eene verandering ondergaan voordat ze er zoo mooi uitzien als moeder.”

Een Fuut (*Podiceps cristatus*) in prachtkleed is dan ook een schitterende vogel, hetgeen helaas aanleiding heeft gegeven tot algemeene vervolging.

Als de jonge dames nl. 's winters last van koude handen hebben, schaffen zij zich dikwijls een mof van futenbont aan, niet denkende, dat ze de oorzaak zijn van de uitroeiing eener zeer interessante vogelsoort. Interessant deels om de vreemde lichaamsbouw, deels om de eigenaardige levenswijze.

Alles is bij de Fuut tot duiken ingericht. De hals is natuurlijk lang, zooals dat een fatsoenlijke duikvogel betaamt, de romp is zeer langwerpig, de pooten bevinden zich geheel achteraan die romp en zijn van bijzonder vreemde gedaante. De voetwortel is nl. sterk afgeplat en de teenen zijn niet zooals bij de andere zwemvogels door een gemeenschappelijk vlies verbonden doch de „Lumme”, zooals de boeren hem noemen, heeft ze door een breed vinnervig vlies omzoomd. Elke teen vertoont aan het eind een platte nagel.

Wat betreft de kleuren van het vederkleed, verdient de prachtig zilverwitte borst en buik de opmerkzaamheid.

Die kleur gaat naar boven toe in het zwarte over.

De kop van de Fuut is getooid met een sierlijke kuif, die met de verlengde wangvederen één geheel schijnt te vormen. In het najaar verdwijnt dat roodbruine verderop zwartwordende hoofdtooisel,

hetgeen dan een kaal aanzien geeft aan de anders zoo prachtige vogel.

Een staart houdt de Fuut er niet op na. Hij stelt zich tevreden met een pluimpje donsveertjes op de plaats, waar eigenlijk een staart behoorde te zitten.

Doordat de vleugels zoo slecht ontwikkeld zijn zal men een Fuut bijna nooit op het land zien, omdat hij in tijd van gevaar niet weg zou kunnen vliegen, terwijl hij ook niet door loopen aan zijne vervolgers zou kunnen ontkomen. Het water is zijn element en men zal daarom altijd zijn nest in of in de onmiddellijke nabijheid van het water aantreffen, als men het tenminste vindt, want de Fuut heeft de eigenaardigheid alvorens uit zwemmen te gaan hare eieren met halfverrotte waterplanten te bedekken, zoodat het voor een ongeoeffend oog bijna onmogelijk is een dergelijk nest met inhoud te vinden. Dus reeds vanaf het ei weet de Fuut haar kroost aan het oog van vijanden te onttrekken. Wanneer nu de eieren uitgekomen zijn en de jonge diertjes zooveel zelfstandigheid bezitten om met moeder mee uit zwemmen te mogen gaan, beschermt mama hare dierbare spruiten voor dreigende gevaren door ze onder de vleugels te verbergen of met ze onder te duiken.

Toen we dan ook weer van achter onze planken te voorschijn kwamen was in een wip de geheele Futen familie verdwenen en kwam pas veel verderop weer boven water.

Een ander deel van de plas werd bewoond door zwarte sterntjes. (*Sterna nigra*),

Deze behooren, evenals de kapmeeuwen e. a., tot de categorie van vogels, die zeer op gezelligheid gesteld zijn en zich daarom tot broedkoloniën ver-

eenigen op plaatsen, die zich geschikt tot dit doeleinde leenen. Het is echter wel noodzakelijk met een roeibootje door het water te varen als men de nesten wil vinden en dan nog is het dikwijls moeilijk omdat de eieren zoo sprekend de kleur van den ondergrond nabootsen, waarop ze liggen. Die ondergrond bestaat meestal uit drijvende rietstengels, waarop de Zw. Stern een zeer primitief nestje bouwt.

Nadat we nu alles bekeken hadden wat maar eenigszins interessant voor een vogelliefhebber kon zijn, vervolgden we den weg naar 's Graveland, waar we juist te laat kwamen voor de tram naar Hilversum. We besloten dus ook dit eind nog te voet af te leggen, waar we achteraf blij om waren, omdat we nog een aardige vondst deden.

Op een zeer in het oog vallend plekje hadden we een paar kieviten in een weiland rechts van onze weg een nest gebouwd en het was het moederdier gelukt hare eieren daar uit te broeden, zoodat ze zich kon verheugen in het bezit van twee allerliefste kleintjes, die erg te keer gingen toen ze tot hun schrik plotseling twee menschengestalten voor zich zagen. We stelden ze spoedig gerust door kalm onze weg te vervolgen.

We hadden nu nog een half uur te loopen voordat we in Hilversum aankwamen. Gedurende dien tijd waren we in de gelegenheid nog eens de wederwaardigheden van den dag na te gaan en we kwamen tot de conclusie, dat onze tocht best geslaagd was, zoodat ik ieder, die wat voor vogels gevoelt, gerust kan aanraden dezelfde wandeling eens bij gelegenheid te maken. Zeker zal hij evenals wij met genoegen aan dien dag terugdenken.

Amsterdam, Febr. 1901.

C. E.

EEN VACANTIEREISJE.

Als men wat zien wil, moet men reizen en om reizen te maken is geld noodig. Ongelukkigerwijze zijn leerlingen van eene kweekschool voor onderwijzers over 't algemeen nu juist niet zoo daarmee bedeed, dat zij zich daartoe in de gelegenheid kunnen stellen.

Op een' barren winteravond zaten vier kweekelingen van 't derde studiejaar, waaronder schrijver dezes, gezellig bijeen. 't Gesprek liep over 't aangename van andere streken van ons land te bekijken en te leeren kennen. Hoe graag zouden zij in de vakantie niet een uitstapje willen maken naar eene of andere mooie streek! Maar, helaas! Bruin zou 't niet kunnen trekken. Eensklaps sprong één van de vier op en riep uit: „Jongens! ik weet wat, we gaan met een tent op reis. Nadere uitleg was noodzakelijk. Hij was op 't lumineuze idee gekomen, 's nachts in eene tent te overnachten evenals de soldaten in 't kamp. Dat idee vond ingang bij de andere jongelui. 't Werd uitgewerkt en plannen werden op touw gezet. Eene tent werd gemaakt en in

't begin van de groote vakantie werd 't tochtje te Amsterdam begonnen, om twee dagen later te Amersfoort weer te eindigen. Niets dan last en ongemakken! Van de streek, die we doorwandelden, zagen we hoegenaamd niets. De oorzaken waren: te veel loopen, te zware lasten, slechte slaapplekken, nog veronaangenaamd door hitte en stof. 't Was niet bevallen. Indien we 't volgend jaar weer gingen, zouden er andere maatregelen moeten genomen worden.

De zomer was weer in 't land en de vakantie in aantocht. De tent werd weer voor den dag gehaald. 't Vorige jaar was ze onbruikbaar, want het hemelwater drong er doorheen, maar nu werd ze geolied. Dat werk werd door ons zelf verricht met gewone verfkwasen. Daar de tent uit eene heele lap katoen bestond, hadden we heel wat olie noodig, ongeveer 2.5 L. lijnolie, die we zelf in gekookte lijnolie veranderden. Na drie dagen in de zon gehangen te hebben om droog als kurk te worden, werd de tent buiten